

PŘÍLOHA Č.3

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU
ZŠ BOBROVÁ**

zpracovaný podle ŠVP ZŠ Bobrová

Svět se otevírá připraveným

**Základní škola Bobrová, okres Žďár nad Sázavou, příspěvková
organizace**

BOBROVÁ 129, 592 55

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	4
3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ	5
4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ.....	8
TEMATICKÝ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	9
TÝDENNÍ SKLADBA ZAMĚŠTNÁNÍ I. ODDĚLENÍ ŠD	15
TÝDENNÍ SKLADBA ZAMĚŠTNÁNÍ II. ODDĚLENÍ ŠD	16
5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	17
6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	18
7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	20
8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	22
9. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK	23
10. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK	24
11. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK	24
12. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ.....	25
13. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	26

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola Bobrová, okres Žďár nad Sázavou, p. o.

Adresa: Bobrová 129, 592 55

Ředitel školy: Mgr. Jaroslav Strnad

Telefon: 566 673 297

E-mail: zsbobrova@seznam.cz

www.zsbobrova.eu

IČO: 70940487

IZO: 600 130 070

Vedoucí vychovatelka: Ivana Řezníčková

Zřizovatel

Název: Městys Bobrová

Adresa: Bobrová 138, 592 55

Telefon, fax: 566 673 910, 566 673 265

E-mail: podatelna@mestysbobrova.cz

Vypracovaly:

Mgr. Radka Limlová

Bc. Kateřina Šoustarová, DiS.

Ivana Řezníčková

Platnost dokumentu: 1.9.2022

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále jen ŠD) je součástí Základní školy Bobrová, okres Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace, Bobrová 129, 592 55 Bobrová. ŠD mohou navštěvovat žáci 1. – 4. třídy ZŠ Bobrová. Kapacita ŠD je 42 dětí a je rozdělena na 2 oddělení, která jsou umístěna v 1. patře budovy 1. stupně.

Ve ŠD pracuje hlavní vychovatelka a 4 vychovatelky. Ke své činnosti využívá kmenovou třídu v prvním patře budovy 1. stupně, dále je k dispozici vybavená herna, chodba se sportovními prvky, učebna 4. ročníku a učebna hudební výchovy. Za příznivého počasí využívá ŠD školní hřiště u sokolovny, školní zahradu, přílehlý les, FIT stezku, sportovní hřiště pod budovou ZŠ a prostor včelnice.

ŠD nabízí svým žákům smysluplné využití volného času po ukončení vyučování, tedy od 10:45 do 16:00 hodin a funguje každý den. Činnost ŠD poskytuje relaxační, odpočinkové a pohybové aktivity a prohlubuje zájmy žáků. Usiluje o rozšíření obecných vědomostí žáků a také se podílí na přípravě žáků na vyučování. ŠD podporuje žáky v jejich samostatnosti, pečlivosti, rozvoji návyků sebeobsluhy, klade důraz na zásady společenského chování a vystupování v kolektivu.

Náplň činností a aktivit ŠD volně navazuje na učivo z vyučovacích předmětů a korespondují se školním vzdělávacím programem školy. Žáci ŠD mají také možnost účasti v soutěžích pořádaných ŠD v průběhu celého školního roku.

Vychovatelky ŠD vytvářejí pro žáky ŠD vhodné, příjemné a podmětné prostředí podporující rozvoj schopností a růst osobnosti žáků. Ve ŠD je kladen důraz na respektování pravidel slušného chování a přátelské atmosféry. Žáci ŠD jsou vedeni k dodržování bezpečného chování a šetrnému zacházení s vybavením ŠD, hračkami i osobními věcmi.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Vychovatelky ŠD volí při své práci takové metody a formy práce, aby směřovaly k naplnění těchto cílů:

- vést žáky ke smysluplnému využití volného času
- posilovat osobnost každého žáka a vnímání sebe sama jako jedinečné osobnosti
- vést ke spolupráci, porozumění a toleranci, posilování citových vazeb
- vytvářet sebevědomí žáků a posilovat schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- užívat pravidla mezilidské komunikace v denním životě
- vést k výchově k odpovědnosti za svou osobu a své zdraví, bezpečnost
- vést k získávání všeobecného přehledu (návaznost na učivo 1. stupně)
- posilovat jistotu a sebedůvěru, vést k samostatnému rozhodování a tvorbě postojů
- rozvíjet slovní zásobu a fantazii žáků
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti jemné i hrubé motoriky
- vést žáky k tvořivosti, cvičit paměť, postřeh a soustředění žáků
- podporovat u žáků iniciativu a spolupodílení se na volbě a tvorbě programu
- utvářet u žáků pracovní návyky a vztah k práci
- vést žáky k uvědomování si svých práv a povinností
- posilovat u žáků pocit jistoty a sebedůvěry
- posilovat kladný vztah k životnímu prostředí a jeho ochraně
- vytvářet u žáků kladný vztah k místu a prostředí, ve kterém žijí, ke svému regionu a jeho tradicím

Činnosti ve školní družině směřují k naplnění předem stanovených cílů a zároveň podporují žáky v osvojení si klíčových kompetencí.

a) Kompetence k učení

- U žáků je rozvíjen kladný vztah k celoživotnímu vzdělávání
- Žáci jsou vedeni k cílevědomému ukončení započaté práce
- Žáci jsou motivováni k využití získaných dovedností i v jiných činnostech
- Žáci jsou vedeni k týmové práci a dovednosti prezentovat ji
- U žáků je rozvíjena schopnost správné sebereflexe

b) Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou motivováni k nalezení různých postupů řešení problémů a vhodnému výběru mezi nimi
- Žáci jsou směřováni ke sledování dění kolem sebe a jeho správného vyhodnocení
- Žáci jsou podněcováni k aktivnímu řešení problémů vedoucí ke smysluplnému cíli
- Žáci jsou vedeni k vhodnému vyhodnocení správných i nevhodných řešení

c) Kompetence komunikativní

- U žáků je podněcován vhodný způsob komunikace s vrstevníky i dospělými
- Žáci jsou směřováni k interpretaci slovního projevu, rozvíjení slovní zásoby a schopnosti ji vhodně aplikovat
- U žáků je rozvíjena schopnost naslouchat druhým
- Žáci jsou motivováni k týmové práci, vhodnému projevu a uplatnění vlastní osobnosti ve skupině
- Žáci jsou vedeni k vyjadřování se vhodně formulovanými větami

d) Kompetence sociální a personální

- U žáků jsou rozvíjeny potřebné a žádané dovednosti a postoje pro správné budování sociálních vztahů
- Žáci jsou motivováni ke spolupráci
- U žáků je podněcována schopnost sebeovládání a sebereflexe vedoucí k vyhodnocení odpovědnosti za své jednání
- Žáci jsou vedeni k pravdomluvnosti a spravedlnosti
- U žáků je posilována schopnost objektivně vyhodnotit své chování a přijmout důsledky svých činů
- U žáků je rozvíjena tolerance a respekt odlišnostem mezi lidmi
- Žáci jsou směřováni ke vhodnému vyhodnocování chování, k prosazení se, přijetí kompromisu i schopnosti se podřídit

e) Kompetence občanské

- Žáci jsou vedeni ke znalosti svých práv a povinností i práv a povinností druhých
- U žáků je rozvíjen kladný vztah ke zdravému životnímu stylu
- Žáci jsou podněcováni k ovládnutí svých negativních citových reakcí, nepodléhat jim

- Žáci jsou motivováni ke zvládnání překážek a překonávání náročných životních situací
- U žáků je podporována schopnost přijímat a vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy
- Žáci jsou směřováni ke klidnému zvládnání krizových situací a vhodnému jednání v situacích ohrožující zdraví a život
- Žáci si osvojují schopnost následovat pokyny kompetentních osob
- Žákům jsou vštěpovány základní normy chování ve společnosti
- U žáků je rozvíjen respekt k životu, přírodě, životního prostředí a péči o ně
- Žáci jsou motivováni k plánování, organizování, řízení, hodnocení a vyhodnocení možných rizik svého jednání

f) Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni k čistotě a bezpečnosti při práci a pořádku na pracovním místě
- U žáků je podporována schopnost sebereflexe a vyhodnocení své činnosti
- Žáci jsou podněcováni k vyjádření svého nesouhlasu vůči nevhodným nabídkám a formám své volnočasové činnosti
- Žáci jsou směřováni k plánování a organizaci svých pracovních činností

g) Kompetence k trávení volného času

- Žáci jsou motivováni ke smysluplnému trávení volného času a orientaci v možnostech výběru volnočasových činností

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování.

Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohled nad žáky při spontánních aktivitách.

Činnostmi vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky nebo účastníky a jejich zákonné zástupce i ve dnech pracovního volna.

Časový plán ŠVP ŠD je vytvořen v souladu se Školním vzdělávacím programem pro ZŠ Bobrová. ŠVP pro ŠD je sestaven po dobu jednoho školního roku. Takové uspořádání činností umožňuje vychovatelkám vhodně reagovat na změnu podmínek v ŠD (změna počtu žáků, počasí, nemoc,...). Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení, kroužků a jiných organizačních celků nelze délku a časový plán stanovit jednotně či paušálně.

Zájmové vzdělávání žáků v ŠD se realizuje po dobu jednoho školního roku, tedy 10 měsíců (září – červen). V období podzimních, vánočních a jarních prázdnin je ŠD po domluvě se zřizovatelem uzavřena. Provoz ŠD probíhá v pracovních dnech od 10:45 – 16:00 hodin.

Časový plán je rozpracovaný do měsíců, kdy každý měsíc má své téma. Časový plán mohou vychovatelky kooperativně měnit (propojovat činnosti, přizpůsobovat aktuálním podmínkám).

- **Září** – Hola, hola, škola volá
- **Říjen** – Svoje okolí už dobře znám
- **Listopad** – Podzim maluje
- **Prosinec** – Vánoce, vánoce přicházejí
- **Leden** – Ledová královna
- **Únor** – Karneval
- **Březen** – Ve zdravém těle zdravý duch
- **Duben** – Krásy jara
- **Květen** – Z pohádky do pohádky
- **Červen** – Těšíme se na prázdniny

TEMATICKÝ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

	TÉMA	VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	POZNÁMKY
ZÁŘÍ Hola, hola, škola volá	- Seznámení s prvňáčky a novými žáky	- seznamovací a pohybové hry	
	- Sdělujeme si zážitky z prázdnin	- výtvarná soutěž „Ahoj prázdniny“	
	- Jak společně dobře fungovat	- řád ŠD, bezpečnost při všech činnostech, vytvoření pravidel pro chod ŠD	Zápis do třídní knihy ŠD: Poučení o bezpečnosti a seznámení s řádem ŠD
	- Seznámení s prostředím ŠD, školou a nejbližším okolím	- prohlídka ŠD, školy, vycházky po okolí, poznávací vycházky po okolí	Poučení o chování mimo školu a o bezpečnosti při pohybu u dopravní komunikace
ŘÍJEN Svoje okolí už dobře znám	- Bezpečná cesta do školy	- procházka trasy škola – zastávka	Poučení o bezpečnosti mimo školu a při pohybu u dopravní komunikace
	- Dopravní hřiště	- sestavení dopravního pětiboje na hřišti pod školou	

	<ul style="list-style-type: none"> - Putování s Bobříkem 	<ul style="list-style-type: none"> - vycházky do přírody v okolí školy - šipkovaná a fáborkovaná s úkoly 	Poučení o chování v přírodě a upozornění na nebezpečné plodiny
LISTOPAD Podzim maluje	<ul style="list-style-type: none"> - Foukej, foukej větríčku 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání listů stromů (VV – frotáž listů) - vyrábění z přírodnin 	Poučení o chování v přírodě
	<ul style="list-style-type: none"> - Drakiáda 	<ul style="list-style-type: none"> - výroba vlastních papírových draků - pouštění draků na kopci Kóta - vyhlášení soutěže o nejhezčího draka 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Podzimní zvyky 	<ul style="list-style-type: none"> - vyprávění - výtvarná činnost - houbařská výstava - vinobraní - příjezd Martina na bílém koni - Halloween 	Poučení o chování v přírodě a upozornění na nebezpečné plodiny
	<ul style="list-style-type: none"> - Jak se chystá příroda na zimu? 	<ul style="list-style-type: none"> - krátké dramatické ukázky 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Změny v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - vycházky do přírody, pozorování měnící se krajiny 	

PROSINEC Vánoce, Vánoce přicházejí	<ul style="list-style-type: none"> - Blíží se Advent 	<ul style="list-style-type: none"> - vyprávění o tradici Adventu - výroba adventního věnce 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Čertobraní 	<ul style="list-style-type: none"> - soutěž o nejošklivějšího čerta (vystavení čertíků na chodbě) - čertovská výzdoba 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Mikulášské odpoledne 	<ul style="list-style-type: none"> - básničky - omalovánky - čertovské kuželky - čertovský trojboj v tělocvičně 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Vánoční zvyky 	<ul style="list-style-type: none"> - Barborka, Mikuláš a Čert, Vánoce u nás a v jiných zemích, ukončení roku - vyprávění - výtvarná tvorba - dramatizace/pantomima - dopis Ježíškovi - zdobení vánočního stromečku 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Perníčky 	<ul style="list-style-type: none"> - pečení a zdobení vánočních perníčků 	

LEDEN Ledová královna	- Jak jsme prožili Vánoce	- výtvarné činnosti, vyprávění	
	- Zimní sportování	- sáňkování, bobování, koulovaná	Poučení o bezpečnosti při provozování zimních sportů
	- Zima, zima	- soutěž o nejhezčího sněhuláka - vystřihování vloček - pokusy pro mladé koumaly - stavba iglu	
	- Zvířátka v zimě	- vycházka ke krmelci - zkoumání stop ve sněhu - sledování zimní přírody	
ÚNOR Karneval	- Masopust	- vyprávění o významu masopustu	
	- Karneval	- výroba karnevalového kostýmu - soutěž o nejhezčí karnevalový kostým - výroba pozvánky na školní karneval - výzdoba ŠD a okolních prostor	
	- Valentýn	- valentýnská přáníčka - kdo to byl sv. Valentýn	

BŘEZEN Ve zdravém těle zdravý duch	- Probouzení přírody	<ul style="list-style-type: none"> - tematické vycházky do přírody - sledování změn v přírodě 	
	- Moje tělo	<ul style="list-style-type: none"> - beseda o našem těle - zdravý životní styl - zdravý jídelníček (výtvarné činnosti) - hra Hlava, ramena, kolena, palce - kvíz „Znám své tělo?“ 	
	- Cesta k lékaři	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizace - krátké ukázky vyšetření u lékaře - první pomoc 	
DUBEN Krásy jara	- Přišlo jaro	- výzdoba třídy a chodeb	
	- Probouzení přírody	<ul style="list-style-type: none"> - vycházky do přírody - pozorování - šipkovaná, fáborkovaná 	
	- Velikonoční zvyky	<ul style="list-style-type: none"> - výzdoba ŠD, zdobení kraslic, pletení pomlázky - vyprávění o velikonočních zvycích 	
	- Čáry máry	<ul style="list-style-type: none"> - míchání lektvarů, výtvarné činnosti, výroba kouzelnických hůlek 	
	- Oblíbený/neoblíbený hrdina	- vyprávění o vlastnostech našich oblíbených/neoblíbených hrdinů	
	- Čtenáři	- práce s knihou	

KVĚTEN Z pohádky do pohádky		<ul style="list-style-type: none"> - představení oblíbených knih - krátká dramatizace ukázky z knihy - představení autora 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Křemílek a Vochemůrka 	<ul style="list-style-type: none"> - zasazení semínek - zpívání písničky „vstávej semínko, holala“ 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Ilustrátoři 	<ul style="list-style-type: none"> - vymyšlení krátkého příběhu a jeho výtvarného zpracování - výzdoba třídy 	

ČERVEN Těšíme se na prázdniny	<ul style="list-style-type: none"> - Den dětí 	<ul style="list-style-type: none"> - soutěže na hřišti - skákací hrad - kouzelník 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Vycházky do přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - poznáváme letní přírodu 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Návštěva Muzea panenek 	<ul style="list-style-type: none"> - 	
	<ul style="list-style-type: none"> - letní sporty 	<ul style="list-style-type: none"> - letní olympijské hry 	
	<ul style="list-style-type: none"> - O prázdninách bezpečně 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady první pomoci – praktické ukázky 	<p>Poučení žáků o poskytování první pomoci. Poučení o bezpečnosti v době hlavních prázdnin. Upozornění na rizika spojená s létem</p>

TÝDENNÍ SKLADBA ZAMĚŠTNÁNÍ I. ODDĚLENÍ ŠD

Den	10:55 – 11:45	11:45 – 12:30	12:30 – 13:30	13:30 – 14:30	14:30 – 15:30	15:30 – 16:00
Pondělí	Odpočinkové činnosti Poučení o bezpečnosti při hrách	Rekreační činnosti	Zájmové činnosti Tvořílek Včelař	Zájmové činnosti Tvořílek Včelař	Příprava na vyučování Didaktické hry	Úklid třídy
Úterý	Odpočinkové činnosti Poučení o bezpečnosti při hrách	Rekreační činnosti	Zájmové činnosti Kuchtík	Zájmové činnosti Kuchtík	Příprava na vyučování Didaktické hry	Úklid třídy
Středa	Odpočinkové činnosti Poučení o bezpečnosti při hrách	Rekreační činnosti	Zájmové činnosti Keramika	Zájmové činnosti Keramika	Příprava na vyučování Didaktické hry	Úklid třídy
Čtvrtek	Odpočinkové činnosti Poučení o bezpečnosti při hrách	Rekreační činnosti Náboženství	Zájmové činnosti Bobříci	Zájmové činnosti Bobříci	Příprava na vyučování Didaktické hry	Úklid třídy
Pátek	Odpočinkové činnosti Poučení o bezpečnosti při hrách	Rekreační činnosti	Rekreační činnosti	Zájmové činnosti Florbal	Příprava na vyučování Didaktické hry	Úklid třídy

TÝDENNÍ SKLADBA ZAMĚŠTNÁNÍ II. ODDĚLENÍ ŠD

Den	11:50 – 12:30	12:30 – 13:30	13:30 – 14:30	14:30 – 15:30	15:30 – 16:00
Pondělí	Odpočinko vé činnosti a poučení o bezpečnosti při hrách	Zájmové činnosti Tvořílek Včelař	Zájmové činnosti Tvořílek Včelař	Příprava na vyučová ní a didaktické hry	Úklid třídy
Úterý	Odpočinko vé činnosti o poučení o bezpečnosti při hrách	Zájmové činnosti Kuchtík	Zájmové činnosti Kuchtík	Příprava na vyučová ní a didaktické hry	Úklid třídy
Středa	Odpočinko vé činnosti o poučení o bezpečnosti při hrách	Zájmové činnosti Keramika	Zájmové činnosti Keramika	Příprava na vyučová ní a didaktické hry	Úklid třídy
Čtvrtek	Odpočinko vé činnosti a poučení o bezpečnosti při hrách	Zájmové činnosti Náboženstv í Bobřici	Zájmové činnosti Bobřici	Příprava na vyučová ní a didaktické hry	Úklid třídy
Pátek	Odpočinko vé činnosti o poučení o bezpečnosti při hrách	Rekreační činnosti	Zájmové činnosti Florbal	Příprava na vyučová ní a didaktické hry	Úklid třídy

5. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Při vzdělávání ve ŠD v Bobrové je uskutečňovaná forma vzdělávání dělena na pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, individuální práci, spontánní činnosti, přípravu na vyučování a odpočinkové činnosti.

Pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti jsou dané týdenním plánem činností (týdenní skladba zaměstnání). Touto formou se realizuje především činnost zájmových útvarů s přihlášenými účastníky. Jedná se také o každodenní činnost přihlášených žáků k pravidelné docházce do ŠD.

Do **příležitostně výchovných, vzdělávacích a zájmových činností** jsou zařazeny činnosti, které nejsou spojeny s pobytem mimo místo působení ŠD. K těmto činnostem je možné zařadit besídky, návštěvy divadelních představení, vystoupení, sportovní dny, karneval, dětský den, tematické akce (drakiáda, Halloween) a přespávání ve školní družině. Dle charakteru činnosti může ŠD vyžadovat po účastnících písemnou přihlášku se souhlasem zákonného zástupce. Převážnou část účastníků zahrnují přihlášení žáci v ŠD, avšak účastnit se mohou i rodinní příslušníci i další zájemci.

Náplň **individuální práce** je zejména vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj nadání a předpokladů žáků. Věnuje se práci s nadanými žáky a s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Spontánní činnosti jsou zahrnuty v denním režimu oddělení ŠD a jsou organizovány pro žáky přihlášené do ŠD. Ke spontánním činnostem lze přiřadit pobyt venku nebo odpolední klidové činnosti.

Příprava na vyučování zahrnuje nejen práci na domácích úkolech, ale je zde prostor i pro didaktické hry, vycházky a tematické činnosti upevňující a rozšiřující poznatky, které žáci získali při školním vyučování.

Odpočinkové činnosti jsou spojeny jak s klidovými činnostmi (klid po obědě, individuální hry, poslech pohádky), tak i s aktivním odpočinkem (rekreační činnosti, pohybové hry na hřišti, procházka).

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Při sestavování ŠVP pro ŠD bylo vycházeno z kapitoly Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Člověk a jeho svět“.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Je tak utvářen jejich prvotní ucelený obraz světa. Žáci poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s významnými osobami. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, které soustředěně pozorují a přemýšlí o nich.

Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se učí vnímat základní vztahy ve společnosti a porozumět soudobému způsobu života. Při osvojování poznatků a dovedností získávají schopnost vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Oblast Člověk a jeho svět se člení do dalších pěti tematických okruhů:

a) Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí
- poznávání důležitých budov v okolí školy
- organizaci života v rodině, ve škole, ve školní družině, ve společnosti a v obci
- využívání tematických vycházek

b) Lidé kolem nás

- osvojení zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, vzájemné úcty a empatie
- seznámení se základními právy a povinnostmi
- osvojování a dodržování základů společenského chování, schopnost naslouchat, umění sdělit poznatek a svůj názor

c) Lidé a čas

- budování a dodržování správného denního režimu
- vytváření pravidelných návyků (příprava na vyučování)
- vytvářet základy pro smysluplné využívání volného času

d) Rozmanitost přírody

- seznámit žáky s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé a neživé
- tematické vycházky a pobyty v přírodě
- pozorovat změny v přírodě a následné výtvarné či jiné zpracování poznatků
- ekologická výchova - ochrana přírody, třídění odpadů

e) Člověk a jeho zdraví

- důraz na osobní hygienu
- předcházení úrazů a dbaní na bezpečnost při různých činnostech
- důraz na pohybové aktivity venku i v tělocvičně – dodržování správné životosprávy

Očekávané výstupy na konci vzdělávacího období:

Žák:

- rozumí tomu, co znamená aktivní trávení volného času
- má vytvořen kladný vztah k pohybu a sportování
- pracuje samostatně
- samostatně se rozhoduje
- je tvořivý a zručný, má radost z procesu tvoření
- používá pracovní a ochranné pomůcky
- má kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí
- je seznámen se zdravým životním stylem (stravovací návyky, pitný režim, hygienické návyky)
- objektivně hodnotí své chování a dovede přijímat jeho důsledky, zná pravidla soužití
- dbá na svou bezpečnost a předchází úrazům, chová se zodpovědně ke svému zdraví i ke zdraví ostatních
- volí si zájmovou činnost podle svých možností, schopností a zájmu
- dokončí rozdělanou práci
- formuluje své názory a postoje, naslouchá druhým a bere na ně ohledy
- umí odpočívat a relaxovat
- aktivně se zapojuje do společných činností
- dokáže pojmenovat svůj problém a hledat řešení
- dokáže druhé požádat o pomoc a také ostatním svou pomoc nabídnout
- spolupodílí se na tvorbě plánu a přípravě činností

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj žáků se SVP nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. Péče a pozornost je věnována zejména těmto oblastem:

- **personální oblast** – odborné znalosti vychovatelek s ohledem na druh znevýhodnění či postižení
- **technická oblast** – usnadnění přístupu do prostoru zařízení
- **materiální oblast** – vhodné vybavení prostoru ŠD (vybavení speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami, zajištění zápůjčky potřebného materiálního vybavení)
- **organizační oblast** – spolupráce se zákonnými zástupci žáků, využití školního poradenského pracoviště

Školní družina nabízí aktivity, které:

- děti obohacují, rozvíjí jejich psychické i motorické funkce
- mají pozitivní vliv i na rozvoj osobnosti jedince a rozvoj sociálních vztahů
- mají relaxační charakter

Při aktivitách ŠD se dítě učí kooperaci, samostatnosti, soužití s ostatními dětmi a fungování ve zdravé skupině dětí (jinak než ve vyučovacím procesu), učí se přijímat změny a dodržovat základní pravidla a hranice. Na dítě se SVP působí najednou několik faktorů, které úzce ovlivňují jeho chování a prožívání (pozitivně nebo negativně). Je třeba dostatek času na poznání takového dítěte. K tomu je nutná spolupráce s jeho rodinou, případně i třídní učitelkou.

Způsoby integrace v ŠD

- jsou zdůrazněny přednosti dítěte, čím se vrstevníkům rovná, v čem je předčí
- vhodným a šetrným způsobem pomáháme překonávat bariéry
- je dána příležitost k poznání vlastních limitů
- je uplatněn individuální přístup k dítěti
- jsou voleny vhodné pomůcky

Nadaní, stejně jako ostatní děti, vyžadují příjemnou, povzbuzující rozmanitost a vzrušení z myšlenkové hry. Pokud jsou úkoly příliš jednoduché, ztrácí pocit uspokojení. Proto ŠD v Bobrové nabízí dostatečné množství aktivit a kreativní vyžití v oblastech sportovních (plné využití tělocvičny, pomůcek a náradí). Děti se mohou prostřednictvím zájmových kroužků seberealizovat v oblasti hudební, přírodovědné nebo výtvarné. O svoje pocity, nápady a myšlenky se dělí s vychovatelkami a ostatními dětmi ve třídě. Školní družina se snaží vytvořit a udržet příznivé klima pro své žáky.

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Činnost ŠD je určena především pro žáky 1. – 4. ročníku 1. stupně naší základní školy. O přijetí a vyloučení žáka rozhoduje ředitel školy a to dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání 74/2005 Sb.

Přihlášení žáka k pravidelné docházce do ŠD provádí zákonný zástupce vyplněním písemné přihlášky (zápisový lístek do ŠD), kde je nutné uvést rozsah docházky a způsob odchodu žáka ze školní družiny. Změny v odchodu dítěte je nutné oznámit písemně nebo telefonicky vychovatelce ŠD. Na ústní oznámení dítěte nemůže být brán zřetel. Nepřítomnost dítěte je nutné řádně omluvit zákonným zástupcem. Za žáka, který ve škole byl a do ŠD se nedostavil, vychovatelky neodpovídají.

Pro žáky ŠD platí školní řád, se kterým je žák seznámen a je povinen ho dodržovat. Při nekázní žáka je vychovatelka povinna oznámit tuto situaci zákonnému zástupci. Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole – udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení.

Při porušení povinností stanovených vnitřním školním řádem ŠD lze podle závažnosti porušení žákovi uložit:

- napomenutí vychovatelky ŠD
- podmíněčné vyloučení žáka ze ŠD po dobu 1 měsíce
- úplné vyloučení žáka ze ŠD

Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

Škola neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi i jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy.

9. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Ke své činnosti využívá ŠD kmenovou třídu v prvním patře budovy 1. stupně, dále je k dispozici vybavená herna, chodba se sportovními prvky, učebna 4. ročníku a učebna hudební výchovy. Za příznivého počasí využívá ŠD školní hřiště u sokolovny, školní zahradu, přilehlý les, FIT stezku, sportovní hřiště pod budovou ZŠ a prostor včelnice.

Využívané třídy jsou z velké části vybaveny novým nábytkem, který je přizpůsoben vzrůstu žáků. Nábytek také poskytuje dostatečné množství úložného prostoru pro uschování herních prvků a dalších pomůcek. V družině se také nachází malá knihovnička, kde mají žáci možnost naleznout různé dětské knihy. Ke kmenové třídě ŠD je přidružena také herna, ve které se nachází 2 počítače, a je zde vytvořen prostor pro uchovávání výtvarných pomůcek. Pro správnou hygienu žáků je ve třídách umyvadlo i prostor pro odkládání aktovek.

Učebna 4. třídy je vybavena interaktivní tabulí, na které je možné žákům pustit pohádku nebo zajímavý film a v učebně hudební výchovy je dataprojektor využívaný nejčastěji pro taneční a pohybové aktivity. ŠD využívá také vybavení tělocvičny (míče, švihadla, žíněnky, lavičky).

K výzdobě prostorů ŠD a přilehlých prostorů jsou využívány výtvarné práce dětí. Výzdoba je obměňována dle nálady a ročního období. Vychovatelky průběžně pečují o materiální vybavení ŠD. Zajišťují doplňování výtvarných potřeb, obměňování a zlepšování materiálních podmínek.

10. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky – hlavní vychovatelka a 4 vychovatelky. Odborné zaměření si prohlubují v akreditovaných kurzech i samostudiem.

Vychovatelka:

- je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech
- motivuje, navozuje, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí
- vychovatelka probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci
- podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte, chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne
- oceňuje a chválí
- vychovatelka během celého pedagogického působení rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků: zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být sám sebou, přizpůsobit se životu v sociální skupině i v multikulturní společnosti
- pokládá základy pro celoživotní učení a schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot
- je empatická a projevuje kladný vztah k žákům
- má organizační schopnosti
- vytváří pestrou a zajímavou skladbu činností
- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví a dbá na bezpečnost žáků
- má právní vědomí
- prezentuje výsledky činnosti ŠD.

11. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Na provoz ŠD je od přihlášených žáků vybírán poplatek 1600,- /rok /žák. Úplata může být snížena nebo prominuta dítěti, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příplatek, který podle zákona 111/1995 Sb. o státní sociální podpoře pobírá jeho zákonný zástupce. Za zájmové vzdělávání ve ŠD je vybírán poplatek 400,- /rok /žák.

12. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Ve ŠD vychovatelky při všech činnostech dbají na fyzickou, sociální a emocionální bezpečnost žáků a na předcházení rizikovým situacím a úrazům. Vychovatelky vedou žáky k odpovědnosti za své chování, svou bezpečnost i bezpečnost ostatních účastníků při jednotlivých činnostech a vytvářejí zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře.

Podporují dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a zákonnými zástupci žáků, ale i s veřejností. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna vnitřním řádem ŠD. V dalších prostorách se žáci řídí pokyny pedagogického pracovníka. Žáci jsou poučeni o bezpečnosti a bezpečném chování v prostorách ŠD. Zákonní zástupci jsou seznámeni s vnitřním řádem ŠD.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činností a skladba zaměstnání
- dodržování pitného režimu
- zdravé prostředí užívaných prostor (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplota, větrání, čistota, velikost nábytku aj.)
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci (ŠD je vybavena vlastní lékárníčkou), kontaktů na lékaře, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc.

Psychosociální podmínky:

- na začátku školního roku vychovatelky žáky seznámí s vnitřním řádem školní družiny a společně s žáky si vytvoří pravidla soužití ve ŠD
- příznivé sociální klima, vytváření prostředí pohody, otevřenost a partnerství v komunikaci
- úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhým
- respekt k potřebám jedince, činnost vycházející ze zájmu účastníků
- osvojování si praktických dovedností, hlavním momentem v činnosti je všestranný prospěch dítěte
- věková přiměřenost a motivující hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy

- spoluúčast všech žáků na plánování činnosti, na jejím řízení i následném hodnocení
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti ve ŠD.

13. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program ŠD je vydán ředitelkou ZŠ Bobrová a je umístěn na příslušné nástěnce ve sborovně. Je také zveřejněn v elektronické podobě na stánkách školy.